

מתיקות השבת

יו"ר ע"י קהל רובלין בארה"ק

בראשות הגה"צ רבי מנחם ברוך יאזע שליט"א
תלמידיו של פוסק הדור בעל "שבט הלוי" זצוק"ל

◆ משיחורטיו של מורינו הגה"צ שליט"א ◆

בן המלך שהפך לחת השדה

"אשה כי תזריע וילדה זכר... ובמלאת ימי טהרה... תביא כבש בן שנתי עלה וכן יונה או תר לחטאת". ה' מצוה את האשה להביא קרבנות לאחר לידתה, כהפרת הטוב לה' על החסדים שהוא עשה עמה. ובקרבנות הללו היא מביאה לפני ה' את החסדים שהוא עשה עמה, שעל ידם נולד לה הבן או הבת; שכן יונה שטבעו שהוא נאמן לכן זגו היא מודה על החסד שנתן לה ה' בן זוג ששניהם נאמנים זה לזה, ובכבש היא מודה לה' על הילד שנתן לה ה', שהיא מתבוננת באברי הכבש ומודה לה' על כל האברים הללו הנראים שנתן ה' בבנה.

תן לה' את מה שהוא נתן לך

פי באמת הקב"ה אומר: "מי הקדימני ואשלים", וקדם שהאשה מביאה קרבן להקריב את אבריו לכבוד ה', נתן לה ה' בן עם כל האברים הנראים. ובקרבן, האשה בעצם מביעה את הפרת הטוב שלה לפני ה' בכך שמביאה לפניו קרבן, שאברי הבהמה הם פדגמת הילד שנתן לה. וכמו כן כל הקרבנות האמורים בחמש ויקרא הם פאים להפרת הטוב לה', שכל שמקריבים את הקרבן, מתבוננים באבריו וראים בהם את האברים הללו שיש בגופנו שהם מלאים בפלאות גדולים.

תנשם לשמה!

והסבה שיש לאדם צרות ח"ו היא, מפני שאינו 'נושם לשמה'. והנשימות לשמה הן שבונימותיו הוא שם (מלשון שומא) וזכר ומעריך את חסד ה' שעליו שונתן

לו את הנשימות, ומפיר לו טובה על כך. ומקיים מה שאמרו חז"ל (מועד קטן ה.) על הפסוק: "זבח תודה יבדנני ושם דרך אראנו בישע אלקים", 'כל השם אורחותיו, זוכה ורואה בישועתו של הקדוש ברוך הוא'. הינו, שפאשר אדם שם ומעריך כמה עצומים הם חסדי ה' שעליו שונתן לו נשימות מתוקות, וזבח על כך קרבן תודה לה' או שעוסק בתורה ומעמיק לגלות בה את חסדי ה' שעליו, ובה על ידי למודו לאהבת ה' עצומה - זוכה ורואה בישועתו של הקב"ה. וזה נקרא שנושם בשביל ה', וזה נקרא גם תורה לשמה, שלמוודו לכבוד ה'.

ספת עראי, מדוע?

והנה בסכות, נצטיינו לבנות סכות מפסלת גרן וקב, ולקארה צריה להבין מדוע, הרי הסכה היא כנגד מה שה' הושיבנו בענני הכבוד, וכיון שבענני הכבוד היינו מגנים מקר וחם ומפל רע, אם כן לקארה ראוי לנו לשבת בתוך ספת קבע, כדי להרגיש שם את החסד שהיינו מגנים מקר וחם ומפל רע?

וכו היא השאלה בתפלין שהן מופירות לנו את חסד יציאת מצרים, מדוע צריה להניח תפלין דוקא מעור בהמה, ראוי היה לקארה לכבד מצוה זו בכך שנעשנה מנהג וכסף טהור?

פעם הבן על חנוף אבי...

אלא משל למה הדבר דומה, למלך שבנו

מתיקות הניסים

— מכתבים למערכת —

ליל הסדר של תשובה

לכבוד מערכת מתיקות השבת שלום וברכה, אשמח אם תוכלו לפרסם את המכתב הזה שאני שולח לכם, לתועלת הכלל.

שמי יצחק, תושב העיר בית שמש, בן ששים ושנים שנים: גדלתי בתל אביב בבית רחוק לגמרי ואנטי לתורה ומצוות. בגילדתי לא טעמתי ולא ראיתי שום סממן של יהדות, פשוטו כמשמעו.

בהיותי נער כבו שנים עשרה, היה לנו שבו אחד שהתחבר לאחד מגדולי ישראל דאז והחל לשים כפה על הראש ולגדל ימן ופאות, השכנים היו בזים לו מאד, אכל אני משום מה ראיתי בו תו מיחד מאז שהוא החל את התליכי התורה בתשובה.

ככל הנראה הייתי היחיד שהיתה לי הערכה אליו. כלפי חוץ לא הראיתי את הערכתי אליו, רק בלב הערכתי אותו מאד, ככל בקר כשהייתי יוצא ללמודים, הייתי רואה אותו יוצא עם טלית ותפילין והרגשתי שחלב שלי נמשה אחריו, רציתי שהוא לובש, אך לא העזתי, כי ידעתי שאם יראו אותי מדבר אתו אני יתפר למטרה של לעג וקולס בשכונה.

באפו כללי, הורי תמיד מנעו ממני להגיע לבית הסבא והסבתא שלי, אני זוכר את עצמי שהגעתי אליהם יחד עם הורי רק בגיל שלוש וסבא שלי היה קצת מזכיר את השכונה הבעל תשובה והתחלתי להתחשב ליסוע לשבא.

כיון שבקר הייתי בגיל שנים עשרה, חכיתי להזדמנות שהורי לא היו בבית ובשזדמנות זו הגיעה, נסעתי לבית הסבא והסבתא שלי שבצפון, הסבא והסבתא קבלו אותי בהתרגשות עד כדי דמעות וכלי שהייתי צריה לבקש ולהתענג בינהדות שכל כך ענינה אותי, הסבא החל לשפץ ולגלות לי.

דבר ראשון הוא שם לי כפה על הראש,

« המשך המעשה בעמוד ד

פניני אגדה

• הרה"צ ר' אליהו קאהן שליט"א
משגיח דרשיבתנו
סדר בעבודת ה'

אנו הולכים ומתקרבים לליל הסדר שנקרא
כה על שם הסדר שלמדנו בעל ההגדה על
פי חז"ל שראוי לעשות בליל פסח, וכמו כן
עלינו ללמד את הסדר בעבודת ה' שבכל
יום ויום, והנה שנינו: 'הוי עז פנמר וקל
פנשר ורץ פכבי וגבור פארי'. ונראה שיש
כאן אי סדר, שלכאורה היה ראוי למנות
את המדות לפי גדלת החיות: אריה, נמר,
צבי ונשה, או להפך ללכת מהקל אל הכבד?

ונראה לבאר שהתנאי כאן מלמד אותנו
את הסדר בעבודת ה', שבתחילת דרכו של
האדם בעבודת ה', עליו להיות עז וזקוק ולא
לפול ברוחו מכשלונות או משאך דברים
שיעמדו לפניו כמפריע לרצונו ולמשאלתו
לעבוד את ה', וכיון שהוא עומד חזק שלא
להחלש משום מפריע לעבודת ה', יוכל
להיות קולל כנשר להתעלות מעלה בקנייני
התורה והיראת שמים, ולאחר מכן יהיה לו
נסיון להתישו בעבודת ה', ועל כן מלמדנו
התנאי להיות רץ כצבי לקום את המצוות
בחשק ויבצע ולא כמשא כבד ח"ו.

ולאחר שכבר יהיה רגיל בעבודתו, עלולים
להתעורר לו קשיים חדשים מצד עצמו
ומצד מפריעים אחרים כל שהם, כי מן
השמים יבקנו אותו האם הוא מוכן למסד
נפש על דרך ה' שכבר טעם כי טוב סחרה
מכל סחורה, ועל כן מלמדנו התנאי להתעבר
פארי ולהתעצם בכל כחיו לדבק בדרך ה'
יששים רוח שבעולם לא תעקר אותנו
מעבודת ה'.

למה נאכל עשבים מרים בשדות?! הבה
נאכל פאן אכל משבח, והבן הספים עמו.
לאחר כמה ימים אמר לו עבד המלך, אני
חושב שפדאי שגגך אל המלך וינשוחח
עמו אודות שיטתנו האמתית, שצריך
להביא את כל עמו לשדות ולהרחיקם
מן הישוב, כדי שיהיו שלווים ללא דאגות,
והבן הספים עמו.

בסוף הבן מעריך את אביו

כשבא הבן אל אביו המלך, השפיל המלך
ונתן לו עשבי מרפא שרפאו אותו מחליו.
וכשהתישבב דעתו של הבן עליו, התבייש
בעצמו ונפל על פתפי אביו ובכה, ושבו
למימי הקדמונים היפים.

אז קבע לו המלך, שפדי לזכר את הימים
שהוא היה כבהמה - שבוע ימים בכל שנה
לא יאכל כלל אכל, אלא עשבי השדה
מרים ולא לחם, כדי שיזכר כמה טוב עשה
לו המלך שהשיבו אליו, ולא ימרד בו שוב.

לימים, נשא בן המלך אשה ונולדו לו בנים.
וכשהיו רואים את הנהגתו של אביהם
שבכל שנה הוא אוכל עשבי השדה למשך
שבוע ימים, שאלו אותו בתמיהה ובפליאה
מדוע הוא עושה זאת. מיד הושיבם אביהם
בן המלך סביב שלחן ואמר להם: דעו לכם
שלמשך כמה שנים הייתי רחוק מבית
זמנכם אבי המלך, ולא היה לי לאכל כי אם
עשבים פאלו, עד שגאל אותי אבי המלך.

מרד בו ולכן השליכו מארמונו. והבן פעם
על אביו, כי לא השפיל שרצונו בזה רק
להשיבו לדרך המוטב, ומכעסו הלה לגור
בתוך היערות ולא רצה להיות בקשר עם
שום אדם, ושם חי כחית השדה ואבד
את העלם אנוש.

לימים, המלך התגעגע לבנו, כי אחרי הכל
בנו הוא, ושלה להשיבו אליו ולא מצאו.
עד שיצא המלך בעצמו ויחפש אותו בכל
מקום אפשרי, וכשהגיע לשדות מצא שם
את בנו, וראה שהוא נעשה בור רק ופוחז
ודומה לחיות השדה. המלך הצטער מאוד
ובכה על כן, ולא יכל להכניס שום דבר
מאכל לפיו.

עבדו הנאמן של המלך שפאב לו צערו של
המלך, אמר לו: אל דאגה אדוני המלך, אני
אלך ואשיבנו אליך! מה עשה? הלה לאותו
שדה שבו שנה הבן, ועשה עצמו גם כחית
השדה. ואמר לו, גם אני החלטתי שלא
טוב להיות בין בני אדם והכי ראוי להיות
כחית השדה. והבן נתן בו אמונו וכך היה
אוכל יחד עמו מעשבי השדה.

כעבור שבוע ימים, אמר לו עבד המלך,
אני חושב שפדאי ששנינו נלה לתוך
העיר ונסביר לבני האדם כמה ראוי להם
להיות כמותנו ולהתרחק מן הישוב המלא
בטרדות ובדאגות, והצליח לפעל זאת
אצלנו וכך עשו. כעבור כמה ימים אמר לו,

מדוע בן המלך מסתובב ביער כמו חיה?!

בן המלך ירד מדיח אל דחי ונעשה כחית
השדה, ואינו רוצה לאכל מאכלים משבחים
שמביא לו שרו של אביו המלך, כי אם עשבי
השדה. המלך מצטער ובוכה על כן.

מה גרם לבן המלך לבוא למצב
שפל שכזה? מי הציל את
המלך מהכאב והצער הזה?
ומה מלמדנו ספור נורא זה?

על כן במאמר 'בן המלך שהפך
לחית השדה' ובמאמר שאחרינו.

”והגדת לבנך”

המצוה העקרת של ליל פסח היא מצוות ”והגדת לבנך” - לספר ולהמחיש לילדים את כל יציאת מצרים עם כל השתלשלות הדברים, ועל כן על כל אחד להתכונן כבן בנמים אלו ללמד את המדברים על יציאת מצרים, כדי שפאשר ישוב עם ולדיו בליל הסדר, יהיו על לשונם ספורי נסים שהיו לאבותינו בזמן יציאת מצרים, וכן התחזק האמונה בקרבם.

וכמו שכתב הרמב”ן (סוף פרשת בא), שמשירת זכירת יציאת מצרים שהיתה על ידי נסים שמעל לגדר הטבע, היא בשביל להחזיר בנו את האמונה בה שהכל מאתו יתברך, גם בזמנים שהוא מתנהג עמו בדרך הטבע (עיי”ש).

ובשביל שהילדים יהיו ערים ונכונים לשמע, כתב הרמב”א (תעב טו), מצוה לחלק לתינוקות קליות וקאגוזים כדי שידאו שני וישאלו, והמשנ”ב הביא גרסה אחרת בש”ס שנה בכדי לעורר אותם שלא ישנו בזמן אמירת ההגדה, כי לא די בכך שהבן שאל את ארבע הקשיות, אלא עקר המצוה הוא התשובה שהאב ישיב לבנו על השאלות את ספור יציאת מצרים.

וגם אינו רוצה לשמע תוכחות, רק פלו מלא גאונה ורוצה את פבד עצמו. לכן, העצה להנצל מדרכים רעות פאלו היא, לזכר את הנסים שה’ עשה לו, אף הצילו ממנות, ואם כן כל מה שחי פעת הכל זה חסד חנם; אם כן ראוי לו להפיר טובה ולהסכים לשמע תוכחות.

וכאן המקום לספר מה שגדידי הוה עבדא, שבשבת אחת, פאשר אכלתי את סעודת שבת, לפתע נתקעה לי עצם בגרוני, וחייו היו נתונים בסכנה גמורה. ואני וכמותי בני ביתי, היינו סבורים שאלו הם רגעי האחרונים. ועמדתי מפסאי כדי להציל את חיי אף ללא העיל, עד שפטחו לי על גבי וברחמי ה’ העצם עברה וחיני נצלו. יהי רצון שהקב”ה יתמלא ברחמים על כלל ישראל ויפדנו מהגלות לגאולה השלמה במהרה, אמן.

לא יהיו לכם שום דאגות ותהיו רחוקים לגמרי מדעתם של בני העולם כרצונכם.

וכן הספיקו לצאת עמו, וצידה לדרך לא לקחו, אלא מצות שהם לחם עני פעשבי השדה. עד שאחר כן החלו לרצות להיות אנשים מן הישוב ולהתערב בדעת עם הבריות, וכספו לשוב למצרים ואמרו, ”טוב לנו עבד את מצרים ממתנו במדבר”. ומשם הקב”ה הובילם לארץ ובת חלב ודבש, והושיבם על פנים כבני מלכים זרע קדש, בני אברהם, יצחק ויעקב.

ועל כן ה’ צונו לאכל בפסח רק מצות - לחם עני, כדי לזכר שהיינו עבדים, שכן המצות מזכירות את טעם העבדות. וה’ מצונו שפאשר בנינו יתמחו וישאלו מדוע אנו אוכלים לחם עני כזה, נספר להם את חסדי ה’ ונסיו, שפדה אותנו מלהיות עבדים לפרעה במצרים.

מחשבות קדושות ומתוקות

מצרים על ידי התפליו. וכדי לזכר ולטעם בכל יום את העבדות שהייתה לנו במצרים, עלינו לעשות את התפליו ודוקא מעור בהמה, כדי לזכר שהיינו דומים שם לבהמות ולחיות השדה ללא שום פבד אנושי, פאשר היינו מכרחים לשרת את האמה השפלה - מצרים.

וכמו כן, תמיד צריך לזכר את ירושלים על ראש שמחתנו, כגון בבגית בית חדש שעושים זכרון לחרבן הבית, וכן בחתונה מניחים אפר על ראש החתן. בדומה לאדם שנפטר לו אדם אהוב ממשפחתו, שבעת סעודתיו הוא מניח את פסאו ריק כדי לזכר אותו; כן אנו זוכרים את בית ה’ שנחרב ונלקח מעמנו.

מהו המצרים הפרטי שלך?

וכל אחד צריך לעשות חשבון נפש לעצמו, ויזכר את המצרים הפרטי שהיה לו, שהם כל הזמנים הקשים שהיו לו בפרטייות. ולא כדי להתמרמר אלא להפנה, כדי להודות לה’ על החסד שפדה אותו מאותן צרות. וטבע האדם שהוא פכוי טובה ואינו רוצה לזכר את הטובות שה’ וחבריו עשו לו,

לכן בכל שנה בימי גאולתי אני אוכל עשבי השדה, כדי לזכר את הטוב שעשה לי אבי.

לא רוצים לצאת ממצרים!?

הנמשל: עם ישראל במצרים קרדו למ”ט שערי טמאה והיו דומים לחיות השדה, כי היו עבדים בזויים למצרים הסמאים. ומרב צערם והרגלם למצב הזה, לא רצו כלל לצאת ממצרים, אלא פחרו להשאיר עבדים, כדי להיות אנשים שלא מן הישוב, ואבינו הפלה - ה’, פכיוכל הצטער על כך מאד, עד שבא עבדו הנאמן משה משה רבנו, ונהג עמהם בחכמה ואמר להם, למה תהיו אנשים שלא מן הישוב בתוך מצרים המושבת, הבה גלו למקום רחוק מן הישוב והוא המדבר, ששם לא תדעו משום טרדה ודאגה כבמצרים - למלאות את עבודתכם לפרעה, אלא ירד לכם מן השמים לאכילה ובגדים; כבסו ויגדלו; וכן

כמו כן, הסכה צריכה להיות מפסלת גרן וקב ודוקא, כדי להזכיר לנו את טעם העבדות ולהזכיר לנו שעל ראשנו היינו צריכים לשאת לבנים והמר פפסלת הגרן והיקב הזה שעל ראשנו. ועל התבוננות פזאת פחג הספות נאמר: ”ישמן על ראשו אל יחסר”. השמן זהו השכל החושב מחשבות קדושות פאלו.

שפספות ובפסח עלינו לזכר שאלו לא הוציאנו ה’ ממצרים, עד היום היינו נשארים עבדים למצרים, למלה שעומד שם בדורות הללו. ובשביל לזכר זאת, עלינו לאכל בפסח מצה שהיא לחם עני ולשבת פסכות פסכה של עני - העשויה מפסלת גרן וקב. ובפסח נתקן לנו זכרון לכה שהיינו עבדים - בגברא, שכן הלחם הוא המחיה את האדם, ובפסות יש לנו זכרון ב’חפצא’ - הבית שבו האדם דר, שאת החסד של הבית אנו זוכרים על ידי שאנו יוצאים מהבית שבעה ימים ויושבים תחת פסלת גרן וקב.

התפליו מזכירות שהיינו כבהמות

וכמו כן, בכל יום ויום יש לנו זכרון מיציאת

המשך מתיקות הניסים

באותו רגע הרגשתי צמרמורות של התרגשות בגופי, ואז הוא הגיש לי כוס מים ולמד אותי לברך כדי להודות לבורא שקרא לנו מים, אחר כך הוא הגיש לי מנת אכל ולמד אותי לברך ולהודות לה על האכל שברא עבורנו.

הייתי מרגש כל כך ולא הצלחתי לדבר כלום, מרב התרגשות לא היה שום תאבון לאכל, אבל התחלתי לאכל רק כדי לכבד את השבא והשבא. אחרי אכילה מועטת הרגשתי יותר רגוע ופניתי לסבא שישב לדין וקרא תהלים.

אמרתי לו: סבא תגיד לי מה אתה ממלמל? סבא אמר לי: נכדי הנקה, תסיים לאכל ואחר כך אני יקביר לה ככל... הרגשתי אשר גדול, הנכתי שקעת אני הולך לשמע מפי סבא שלי את כל מה שהשכח שלנו שמע ונרם לו להדרת פנים שלו.

אחרי הארוחה סבא ישב אתי למשך שלש שעות ברצף והסביר לי מה זה עם ישראל, מי הם אבותינו הקדושים, איך הקב"ה פדה אותנו מהשעבוד המר במצרים, ואיך נהינו לנו במעמד הר סיני, עד ללך הסורות בגימנו אנו.

כלי הייתי אחוז התרגשות ושלתי: סבא, איפה אבא שלי בתמונה? למה הוא לא למד אותי שום דבר מקבל זה? סבא לא מרט לי הרבה, אבל הוא אמר לי: אביר עבר מעברים קשים מאד והסבא למעמדו הרוחני אינה באשמתו, אבל אתה תכף עומד לעשות בר מצוה, ודע לך שאתה, כמו כל אדם אחר, אחרי לעצמך! בשמים לא תוכל לפטר את עצמך בעטנה שהוריה לא למדו אותך את דרך ה', כי לכל אדם ה' נותן בחירה ועליו לבחור לצית לרצונו ה', ואני הפטיר סבא, מוכן לעזר ולסייע לך בכל מה שתדרש כדי להשלים את יעודך ולהיות יהודי נאמן לה ולתורתו.

עוד באתו יום חזרתי הביתה, ולגדל הפלא, הורי שבו הביתה ממש כרבע שעה אחרי שהגעתי לבית, כך שם לה דעו כלל על הנסיעה הנורית שלי לסבא וסבא. מהיום שלמחרת התחלתי ליצור קשר עם השכח הנרא שמים.

הקשר שלי אלי אותו שכן היה בהנצח, כי לא רציתי להכעיס את הורי, והשכח קרב אותי ולמד אותי תורה ומצוות... היה תענוג עצום בכל רגע שהייתי קשור אליו. הוא דגן לי לתפיליו ליום הבר מצוה שהיה אמור לחול בראש חודש ניסן ואני בפשתי ממנו לערר את הבר מצוה בבית הסבא שלי.

השכח שעזר לי בכל מה שנדרש נאות לכל בקשה, ותכנון עבורי את הבר מצוה בבית הסבא, הורי עזרו לי לא ידעו דבר מהתקרבותי לתורה ולמצוות והתכנון שלי היה לערר את הבר מצוה שלא בידיעתם, כי אני בן חיד לחורי וידעת ששם הם ידעו מרצוני לשוב בתשובה, הם יערכו מלחמה קשה נגדי וחסשתי שלא אוכל לעמוד בה. ביום ראש חודש ניסן, יום הבר מצוה שלי, בקשתי מהורי ליסוע לטיוול לבד, ובחסדי שמים

הם הסכימו לי בלי לברר הרבה פרטים אודות הנסיעה. נסעתי לסבא יחד עם השכח שנפגשתי אתו בתחנה. בבית סבא ערכו לי את שמחת הבר מצוה עם שכנים וידידים ברב פאר ומקד רוחני אמתי, בתור הארוע בקשו ממני לומר מספר מלים, נעמדתי וכייתי לפני ה', אמרתי: רבונו של עולם, תן חלקי בתורתך, תזכה אותי להיות יהודי נאמן אליך ולתורתך.

ומבעד למחצות נשמעו קולות בכייתה של סבתי, ואני יחד אתה ועם כל הנאספים פרצנו בככי של התרגשות שהפך עד מהרה לשינה מרגשת של השיר 'ושהר לבנו לעבדך באמת'.

בסיום הארוע הרגשתי חזק מאד שאפילו אם הורי ילחמו בי, לא איווה מדרך ה', ורק אז בשאני מוכן למלחמה - הורי גילו דיוק היכו הייתי, וכעסו עלי מאד, כשהגעתי הביתה איכה אותי וגרש אותי מהבית, אני לא נכחתי מזה, כי הייתי חזק וחדור משרה להתקרב אל ה' באמת.

נגשתי לבית של השכח וספרתי לו את מה שארע ושאני מתכנן ליסוע לבית הסבא, הוא ברך אותי לסיעתא דשמיא ואבן נסעתי עוד באתו ערב חזרה לבית הסבא.

סבי קבל אותי בחמימות ונתן לי חדר פרטי, הוא דגן לי לכל מחשורי עד שהגיע ערב פסח. בערב פסח הורי התקשרו אל הסבא שהיה להם מעט כבוד אליו ואמרו שהם רוצים לבוא אליו לליל הסדר, הוא כמובן ענה להם בחיוב ובקשהם הגיעו הם אמרו לי בחזרה: בחג הזה נראה לך כמה נכזים (ח"ו) אתה והדרך שבחרת בה.

אבל מהר מאד השתנתה התפיסה שלהם. בתפלות של החג ובערית לית ליל הסדר עם שירי החג ודברי התורה המעוררים והמרגשים - אבי התעורר מאד לתשובה ואמני גם היא אחריו, והם לא דברו שום דבר נגד דרך התורה או נגדי, אחר כך בשעות הלילה הסבא למד אתנו מדרשים מספר מעם לועז ועוד מדרשים נפלאים עד קרוב לאור הבוקה, וצאנו לתפלת שחרית, לאחר התפלה אבי אמר לי: יצחק, אם באתי לכאן כדי להגיד לך שאני לא מעריך אותך, אז עכשו אני רוצה לומר לך שאתה בעיני אדם גבור! בגיל כזה עשית צעד אמיץ, הצעד הנכון ביותר שיכול להיות בעולם, אני גאה בך!

אחרי יום טוב חזרתי הביתה יחד עם הורי היקרים, ושם בעזרת ה' השתדלתי להמשיך להקיר להם את דרך ה', תורתו ומצוותיו עד שעברנו לגור בירושלים עיר הסדש ונעשינו בעלי תשובה באמתיים. כיום בחסדי ה' יש לי נכדים רבים שקבלם ראי שמים ופי מלא שיר ושבח והודיה לה' יתברך.

אצלו, כי תכו הגילון שלכם מחזיר לי רגשות שהתקרבותי בהם לה בכל לבי, ולכונרתי לנכון לפרסם את הספור הזה בגיליון שלכם.

פסח כשר ושמת, יצחק ט. בית שמש

עצה מתוקה

'שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו'. הנה מנח בזה מענה קשה שהגויים טוענים נגד עם ישראל, הרי בכל דור קמים נגדכם כל מיני אמות זנוות, ולא רק אמה אחת או ברור אחד שונאים אתכם, אם כן מוכרח שהבעיה היא בכם, שהרי הרבה סוגי בני אדם טוענים שאתם אנשים רעים ח"ו.

ועם ישראל משיבים: 'הקב"ה מצילנו מידם, נבון שאנחנו עם יחיד נגד כל העמים ששונאים אותנו, אבל יש אתנו גם אחר יחיד שהוא בעדנו ואוהב אותנו והוא הקב"ה בכבודו ובעצמו.'

מתיקות שיחי

רבנו של עולם, בהגיע חג הפסח הקדוש, שמע את תפלתנו ורחם על פליטת עמך ישראל וראה כי אולת יה ויאווי ישראל כמו ככל דור קמים עלינו גם בדור הזה ומבקשים להרע לנו, ואתה אבינו אב הרחמן בכל דור עמדת לימינו והצללתנו מידי מבקשי רעתנו ואף בדורנו הראית לנו נסים ונפלאות.

על כן מחלים אנו את פניך, שתתמיד עלינו את מדת החסד והרחמים ואל תתן לאויבי עמך להצליח להרע לישום בר ישראל, ותליו מן המצר את כל השבויים מעמך ביד האויבים ויטיב להם שיוכיבו לשוב בתשובה שלמה לפניך ותרחם ותחזק את גופם ונפשם לעבודתך, ואת אויביך אויבי עמך אל תחוו, כמו שבשך דוד עבדך: 'אל תחן כל בנדי און סלה', ותשלח בהם את כל מנפתיך ותאבדם מעל פני האדמה, 'ישלח כם חרון אפו, עברה וועם וצרה, משלחת מלאכי רעים', וכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, אמן סלה.

"ובריו מתוק להבו"

מהו זכרון החסד שבגברא שיש לנו בפסח, ומהו זכרון החסד שבחפצא שיש לנו בספנות?

הפתרון לחידה מונח בכתוב גיליון זה. ניתן לשלוח את התשובה לכתובת הא-מייל: 7885595@gmail.com או בהודעה קולית בקו 'קול מתיקות': 073-313-4395. בצירוף שם, כתובת וטלפון, הווכים מפרשת צו: יהודה לייב אורנשטיין, בני ברק, שמשון בראון, רכסים